

KATEHEZA

ČASOPIS ZA VJERONAUKE U ŠKOLI, KATEHEZU I PASTORAL MLADIH

Numero: 1

Volume: 33

Mese: Marzo

Anno: 2011

Pagine: 92-93

ISTITUTO PATRISTICO AUGUSTINIANUM – DIPARTIMENTO DI STUDI CLASSICI E CRISTIANI, UNIVERSITÀ DI BARI, *Atlante storico del cristianesimo antico. A cura di Angelo Di Berardino con la collaborazione di Gianluca Pila, Edizioni dehoniane, Bologna, 2010, ISBN 978-88-10-45304-9, 400 str., € 69,00.*

Ovaj tvrdo ukoričeni Povijesni atlas antičkog kršćanstva sadrži 58 karata, brojne ilustracije i tekstove koji prikazuju stanje kršćanskih crkava i zajednica od prvog do osmog stoljeća. Djelo ima tri glavne cjeline. U prvoj se nalaze karte. U drugoj je prikaz kršćanstva po geografskim područjima ponajprije iz Rimskog Carstva, ali i iz nekih drugih područja u kojima se kršćanstvo razvilo u prvim stoljećima. Treći dio sadrži četiri kazala: kazalo karti, opće kazalo imena, kazalo antičkih imena s njihovim današnjim prijevodima odnosno kazalo današnjih imena s njihovim latinskim istoznačnicama. U djelu se, uz karte, nalazi povijesno-geografski prikaz pojedinih područja, brojne ilustracije, slike i prikazi spomenika, kovanica, umjetničkih djela i drugih djela značajnih za važnija mjesta antičkog kršćanstva. Zainteresirani istraživači i svi oni koji žele znati više moći će to pročitati u djelima navedenim u dodatnoj bibliografiji. Hrvatski su krajevi prikazani u tri područja: najveći dio prikazan je u dijelu naslovljenom Balkanski poluotok (zajedno s Grčkom, Kretom i s geografski različito definiranom pokrajinom koju su nastavali Goti). Tu je riječ o Panoniji i Dalmaciji. Panonija u užem

smislu, prema autorima, obuhvaća područje kojemu je granica rijeka Dunav na sjeveru i istoku, dok na zapadu graniči s Italijom i Norikom, a na jugu s Dalmacijom i Mezijom. Pokrajina Savia obuhvaća sjeverozapadnu Hrvatsku. Najvažniji grad u njoj je Siscia (Sisak), dok su biskupska sjedišta Andautonia (Ščitarjevo kraj Zagreba), Neviodunum (Drnovo kraj Krškog) i Iovia (Gradina kraj Ludbrega). Istočno od Savie nalazi se Panonia secunda, u kojoj su veći gradovi Mursa (Osijek), Sirmium (Srijemska Mitrovica) i Singidunum (Beograd), a biskupska su sjedišta Cibalae (Vinkovci) i Basiana (Donji Petrovci). Dalmacija obuhvaća istočni obalni dio istarskog poluotoka te se nešto južno od rijeke Save proteže na istok sve do podno Sirmiuma odakle se njezina granica pruža okomito prema jugu te se zatim vodoravno proteže prema Jadranskom moru spustivši se opet na jug prema Kotorskom zaljevu istočno od Risiniuma (Risan). Uz najistaknutije gradove Salonu (Solun) i Epidaur (Cavtat) tu su i brojna biskupska sjedišta kao što su npr. Tarsatica (Rijeka), Rider (Danilo Gornje kraj Šibenika), Muccur (Makarska) i drugi. Zapadni dio Istre prikazan je zajedno s Italijom i otocima budući da je to područje u to rimsko doba pripadalo pokrajini Venetia et Histria. Najveće mjesto je Parentium (Poreč), a biskupska sjedišta su još Cissa (otoci Sv. Katarina i Sv. Andrija?), Pola (Pula) i Pedena (Pićan).